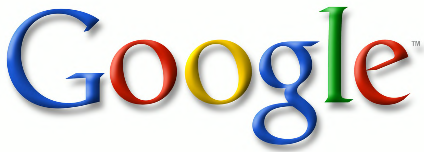
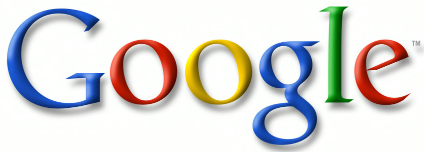

Leipzig

SITY·OF·CALIFORNIA
LIGHT

NB
·A·B·NORDISKA·
·BOKHANDELN·
·STOCKHOLM·

HULDRALEK.

BAGATELL I EN AKT

AF

HARALD LEIPZIGER.

Uppförd å Södra teatern i Stockholm.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris 35 öre.

HULDRALEK.

BAGATELL I EN AKT

AF

HARALD LEIPZIGER.

Uppförd å Södra teatern i Stockholm.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

PERSONERNA.

AXEL.
ELLEN, hans syster.
INEZ STANGE.
ANNA.

Händelsen i Stockholm.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1898.

Fröken **Signe Widell**

Ägnas dessa blad

som en ringa tacksamhetsgärd

af

Författaren.

Ett komfortabelt, något gammalmodigt mökleradt rum. I fonden fönster med snöfall utanför. På ena sidan ett uppslaget pianino. Skymning. En brasa fladdrar i kakelugnen.

Första scenen.

ELLEN på en chäslong framför brasan. ANNA kommer in med kaffeservis på en bricka.

ANNA. Kanske jag ska' servera kaffet härinne, fröken?

ELLEN. Ja, det blir trefligast! Säg till kandidaten, att han genast kommer. Det är inte värdt att väcka mamma, hon sofver visst.

ANNA (*sätter brickan på bordet och ordnar med kopparna*). Hvilket förskräckligt väder vi ha fått! Hela da'n har det snöat, så att man knappast kan gå öfver gatan. Det blir väl bäst, att jag lägger in några vedträn till, så att det blir riktigt varmt och skönt. (*Lägger in ved i kakelugnen och säger i dörren till vänster:*) Kaffet ä' serveradt, kandidaten! (*Går.*)

Andra scenen.

ELLEN. AXEL.

AXEL. Kommer inte mamma in?

ELLEN. Hon har lagt sig på soffan i sitt rum, hon mådde inte riktigt bra.

AXEL. Det är det där hastiga ombytet af väderleken. (*Går till fönstret.*) Hvad det ser hvitt och enformigt ut därute. Snön faller i tjocka flingor, och alla människor se ut som snögubbar.

ELLEN. Jag har slagit i kaffe åt dig.

AXEL. Tack!

ELLEN. Ja, en sådan här dag sätter man värde på att sitta framför en varm och treflig brasa i lugn och ro. Det hör ändå till vinterns förnämsta behag.

AXEL. Och därvid få drömma om sommaren. Att tänka sig en sådan här dag landet med solsken, blommor och fågelsång! Det ä' allt litet egendomligt. Och så den ljufva utsikten att ha en lång vinter kvar. Jag skulle sannerligen vilja fara till Italien och bli lazzaron.

ELLEN (*skrattande*). Jo, det vore också ett nöje!

AXEL. Tänk dig, att hela Guds långa dagen få sitta i allsköns lugn och ro på en kaj i sommarkostym och doppa de nakna fötterna i Medelhafvet.

ELLEN. Vet du, då föredrar jag att stanna här och värma fötterna vid brasan.

AXEL. Ja, men se, det är just det där att jämt ogeneradt kunna vara ute, som ä' så lockande i lazzaronlifvet.

ELLEN. Å, jag tycker att du har varit ute hela da'n ändå!

AXEL. A propos det, talade jag om för dig, att jag såg Inez på Drottninggatan i dag?

ELLEN. Nej, det sa' du aldrig. Jag kan inte förstå, att hon aldrig hälsar på oss och i synnerhet nu, då hon ju bor så nära. På landet lofvade hon komma opp så ofta. Var hon sig lik?

AXEL. Egentligen såg jag bara hennes nästipp, hon nästan försvann i boor och pälsverk.

ELLEN. Hälsade du på henne?

AXEL. Nej, hon såg mig inte. Hon hade förfärligt brådtom och bar på en mängd paket. Det skulle verkligen vara roligt att tala med henne, hon ä' så lustig.

ELLEN. Hon ä' en liten yrhätta, men eljes en innerligt snäll och vekhjärtad flicka. Men tyst! Ringde det inte!

AXEL. Hvem kan det vara?

Tredje scenen.

DE FÖRRA. ANNA. Strax därefter INEZ.

ANNA. Var så god och stig på! Fröken Ellen ä' därinne. (*Går.*)

INEZ (*leende i dörren*). Förlåt! Får jag stiga på?

ELLEN (*springer upp gladt öfverraskad*). Nej, ä' det möjligt, Inez! (*Fattar hennes bägge händer och drar in henne i rummet.*) Så vänligt af dig att komma! Har du verkligen kunnat hitta hit! (*Kysser henne.*) Vet du, alldeles precis nyss talade vi om dig.

AXEL. När man talar om trollen . . .

INEZ. Så stå de redan i farstu'n, ja. God dag, herr kandidat, jag tror ni har vuxit, se'n jag såg er sist.

AXEL. Å, ni ä' allt för artig! Och ni har, tror jag, lyckats hålla jämna steg med mig, så att proportionen oss emellan ä' densamma som förr.

ELLEN. Sätt dig nu här framför brasan, lilla Inez, och värm dig. Nu ska' du först dricka en kopp kaffe. (*Ringer. Anna kommer in med kopp.*) Hvad du ä' kall om dina händer!

INEZ. Ja, jag tog ingenting annat än schalen öfver mig. Det var ju bara ett par steg att gå. Och tänk sådant väder! Bara snö och snö! (*Ser sig omkring.*) Men hvad ni har trefligt här! Jag var så rädd, att jag skulle komma olägligt.

ELLEN. Fy, Inez! Det vet du nog, att du jämt ä' välkommen här.

AXEL. Nej, men så litet grädde ni tar! Kaffet ä' ju alldeles svart. Ni måste ta' mycket mer. (*Tar gräddkannan för att slå i.*)

INEZ. Nej, nej, nej tack! Det räcker så godt. Jag brukar aldrig ta' mer.

ELLEN. Egentligen borde jag riktigt läxa upp dig. Tänk, att i två månaders tid ha bott i huset bredvid och inte en enda gång hälsat på oss. Jag tror inte, jag talat med dig, sedan i somras på landet.

INEZ. Nu ska' du inte vara ond på mig, lilla Ellen. Jag har tänkt så många gånger att titta upp, men alltid har något hinder kommit emellan. För öfrigt, vet du, har jag haft så gränslöst mycket att göra de sista veckorna. Jag håller på med ett utmärkt stiligt broderi, som jag ska' öfverraska pappa med till julen. Faster och jag sitta uppe till öfver tolf om nätterna och bara arbeta. (*Till Axel.*) Men jag har ju alldeles glömt att tacka er för sist. Det var i somras på landet, minns ni . . .? Jag måste nödvändigt hem den dagen och hade olyckligtvis försummat båten, då ni i störtregnet följde mig på en gångstig genom skogen till Nynäs, hvarifrån jag kunde hinna med.

AXEL. Det gläder mig, att ni behagat komma ihåg den där lilla promenaden.

INEZ. Ja, den glömmer jag aldrig. Ha, ha, ha! Ellen, du kan inte tänka, hvilken förfärlig människa till bror du har. Precis hela vägen gick han och disputerade och stormgrälade för rakt ingenting. Ja, det var förstås ganska delikata frågor, vi behandlade; politik eller litteratur, hvad det var, och det får jag säga, att när vi kommo fram till bryggan var det inte långt ifrån, att jag riktigt hatade honom. Men sedan på båten, när jag tänkte öfver det hela, föreföll det mig så genomkomiskt, att jag måste skratta högt, så folket omkring mig trodde väl, att jag inte var riktig.

AXEL. Det där lät just inte så smickrande för undertecknad, men jag kan trösta er med, att jag förändrat mig ganska mycket till min fördel den sista tiden, så att hädanefter ska' ni nog inte få orsak att hata mig.

INEZ. Å, det var inte så illa menadt. Men det ä' ju ganska märkvärdigt, att ni på så kort tid kunnat bli så mild och foglig.

AXEL. Ja, till den grad, att jag ä' som ett litet lamm i fromhet.

INEZ. Det var mig just ett skönt lamm! Ja, nog såg ni jämmerlig ut sist, då ni gick där våt och i dåligt humör och höll paraplyet öfver mig. Ni var allt bra olycklig att behöfva följa mig — var ni inte?

AXEL. Det bestrider jag på det högsta. Den där lilla promenaden hör till mina behagligaste minnen från sommaren.

INEZ. Det var stora framsteg ni gjort på sista tiden. Ni har lärt er att vara artig också, tror jag.

AXEL. Den konsten har jag ju jämt kunnat.

INEZ. Men sist sa' ni ju, att ni skulle stiga upp tidigt om morgnarna för att ta' lektioner i artighet.

ELLEN. Det var också den rätte! Axel, som ligger så länge!

AXEL. Det tror jag aldrig jag har sagt.

INEZ. Jo, det har ni visst. Jag har ganska godt minne, ska' jag tala om.

ELLEN. Vi hade allt bra roligt på landet den veckan du var ute, Inez. Minns du den där gången, när vi åkte efter oxar?

INEZ. Ja, det var en härlig dag. Och hvad vi skrattade! Jag kommer så väl ihåg, ni tappade er käpp och pince-nez och måste hoppa af.

AXEL. Och sedan fick jag det nöjet att sitta på er ena klack.

INEZ. Och era genvägar, när vi va' ute och rodde! Ni var specialist på sådana, fast ingen hade förtroende för dem, alltse'n den gång ni höll på att vältra oss hela högen i sjön i den där steniga bukten, där ni sa' det gick så bra att landa.

AXEL. Också Kolumbus var misskänd i början.

INEZ. Han kom åtminstone fram till Amerika, men ni lyckades då aldrig föra oss i land.

AXEL. Man får lof att våga, om man vill vinna.

INEZ. Ja, tänk, så mycket ni vann! Vi höllo på med den där genvägen en timme längre, än vi eljes skulle ha behöft.

ELLEN. Se'n på kvällen, tror jag, vi dansade hos Wigerts i paviljongen.

INEZ. Ja, det ä' märkvärdigt, hvad man hinner upplefva mycket på landet under en vecka. Ack, det skulle jämt vara sommar, och man skulle bo hela sitt lif på sommarnöje!

ELLEN. Det vore riktigt att få tillbaka den gyllene åldern.

AXEL. Och hvarenda dag skulle det vara dans, både förmiddag och eftermiddag.

INEZ. Ni, som inte dansar!

AXEL. Då skulle jag göra det, naturligtvis.

INEZ. Det ä' för sorgligt, en herre som inte kan dansa! (*Fattar tag i honom.*) Kom, ska' vi försöka med en vals!

AXEL. Nej, tack! Jag undanber mig nöjet, det ä' allt för besvärligt.

INEZ. Usch! Det ä' förfärligt, hvad ni ä' trög och lat, och inte mottar ni heller den lärdom, man godhetsfullt vill erbjuda er.

AXEL. Ni har väl hört det där ordspråket: "det ä' inte värdt att lära gamla hundar sitta".

INEZ. Tycker ni inte om att dansa då?

AXEL. Jo, om man fick stå still.

INEZ. Ni ä' så dum! Inte kan man stå still och dansa. Själfva nöjet i dansen ligger ju i den svindlande rörelsen, i den yrsel, som fattar en, hvarvid man glömmer hela världen, mister sans och tanke och vid musikens brusande toner föres fram som på stormens vingar.

AXEL. Ni blir ju riktigt vältalig. Och jag som trodde, att nöjet i dansen låg däri, att den var ett slags surrogat på omfamning.

INEZ. Nej, nu vill jag inte tala med er längre, ni ä' oförbätterlig. För öfrigt ska' jag säga er, att jag har lika roligt, om jag dansar med ett fruntimmer — bara jag får dansa.

AXEL. Men jag finner det ganska tråkigt att dansa med en karl. Alltså kan inte nöjet absolut ligga i själfva dansen.

INEZ. Där hör du själf, Ellen, hur han ä'! Det finns ingen reson i honom. Jag vet inte, hvad man ska' göra, man borde skicka honom till någon anstalt att förbättras.

ELLEN. Jag vet ingen annan råd, än att du själf får ta honom om hand. Kanske det hjälper. Därför

måste du också lofva att hädanefter hälsa på oss mycket ofta. Visserligen ha vi det ganska enformigt, men alltid ska' vi söka på något sätt roa dig ... Inte sant! Du ska' komma mycket ofta?

INEZ. Det skulle jag så gärna ha velat, men tyvärr ä' mitt första besök äfven min afskedsvisit, ty redan i öfvermorgon far jag hem till Bergen. Det ä' nu mycket ledsamt, jag trifdes så utmärkt bra här, men pappa har skrifvit, att jag genast skulle komma, emedan han saknar mig så mycket, och inte kan jag låta min stackars kära pappa vara ensam.

ELLEN. Tänk, ska' du resa, det hade jag ingen aning om.

INEZ. Hvad jag tycker, att det ska' bli märkvärdigt att komma hem igen! Nu har jag varit hos faster i nära ett år. Ja, och så blir det i den gamla ordningen igen. (*Suckar.*) Men det ä' kanske nog det bästa.

AXEL. Men kommer ni inte tillbaka?

INEZ. Det beror alldeles på pappa. Jag ska' säga, han ä' så ensam. Bror Fredrik, han ä' aldrig hemma. Han ä' ute både dag och natt med sina kamrater. Hvad de karlarna ha' det bra ändå! Hvarför ligger inte ni vid universitetet?

AXEL. Jag kommer just därifrån.

ELLEN. Axel har ferier nu.

INEZ. Läser man mycket vid universitetet?

AXEL. Hvarför tror ni man eljes skulle ligga där?

INEZ. För att festa, förstås.

AXEL. Men det kan man väl inte göra jämt?

INEZ. Jag tror inte, ni herrar göra något annat.

AXEL. Tackar så mycket!

INEZ. Visserligen finns det naturligtvis undantag, men inte tror jag de ä' många och inte räknar jag *er* dit heller.

AXEL. Ni tycks vara erfaren. Om ni hade varit herre, hade ni väl hört till undantagen?

INEZ. Det tviflar jag på.

AXEL. Det var då åtminstone uppriktigt. Men hvarför bedömer ni då mansläktet så strängt?

INEZ. Strängt! Å nej, jag ä' bara afundsjuk på det.

ELLEN. Det var att ge med dig allt för mycket, Inez.

INEZ. Jag tycker, att det ä' så nedrigt fördeladt.

AXEL. Hvad då, om jag får lof att fråga?

INEZ. Jo, att alla fördelar, alla rättigheter och friheter ha' männen tagit för sin egen del. En herre, han kan göra och bli allt hvad han vill, men en stackars kvinna, hon får vara glad, om hon i allra bästa fall kommer in i telefonbyrån.

ELLEN. Nu ä' du alltför anspråkslös, du kan ju bli telegrafist, läkare, professor.

AXEL. Ja, till och med ledamot i skolråd.

INEZ. Men det ä' ändå orättvist. Det ä' så mycket ett fruntimmer inte kan bli. Till exempel, hvarför ska' vi inte kunna bli militärer?

AXEL. Ja, det ha ni rätt i, det ä' ju rysligt synd, men så slipper ni ju alltid ifrån de nittio dagarna och kan ju alltid deltaga i försvarsfesterna.

INEZ. Eller, hvarför inte präst? Tror ni inte, att vi kvinnor ha' talförmåga?

AXEL. För all del! Det har jag aldrig betviflat.

INEZ. Eller kanske ni hört någon gång, att man valt en kvinna till riksdagsman här i landet?

AXEL. Nej, det har jag aldrig hört.

INEZ. Ja, där ser ni, det ä' riktigt sorgligt att vara kvinna.

AXEL. Nå, om ni vore herre då?

INEZ. Det skulle vara härligt! Att ha ett par stiliga mustascher och en hög "storm".

AXEL. Då skulle ni allt se treflig ut.

INEZ. Och så skulle man lefva som hvar dag vore den sista. Gud, hvad det skulle vara stiligt. Jag skulle . . . ja, jag vet så väl, hvad jag skulle . . .

AXEL. Det måste ni tala om. Nå, hvad skulle ni . . .?

INEZ. Jo, först och främst skulle jag naturligtvis gå på kaféer och schweizerier, röka och dricka, äta fina middagar och supéer med champagne. Å, jag ä' alldeles tokig i champagne!

AXEL. Nu kan ni ju i stället gå på konditorier och äta bakelser och dricka choklad. Det ä' ni nog lika tokig i!

INEZ. Det ä' inte alls detsamma! Och så skulle jag naturligtvis kurtisera alla vackra flickor.

ELLEN. Inez då!

INEZ. Bråka inte, lilla Ellen, det skulle du också, om du vore karl!

AXEL. Ni tycks ha en glad uppfattning af mannens tillvaro här på jorden. Men tror ni inte han har några allvarliga plikter?

INEZ. Jo, om han ä' gift förstås; då ska' han alltid försörja hustru och barn och ställa till åtminstone en förtjusande bal hvarje vinter. För öfrigt är det hvarje mans plikt att vara artig och uppmärksam mot damerna och foga sig efter deras vilja och nycker.

AXEL. Det var ju ganska förnuftiga pretentioner.

ELLEN. Det var en löjlig konversation, den här!

INEZ. Men förfärligt intressant, den rörde sig ju om lifvets viktigaste frågor.

(*Man hör dämpad pianomusik, som fortsättes under styckets öfriga del.*)

INEZ. Hvem ä' det som spelar?

ELLEN. Det ä' en gammal pianolärare, som bor i våningen inunder. Han brukar alltid börja vid den här tiden.

INEZ. Tänk hvad det hörs tydligt!

ELLEN. Kanske vi ska tända lampan?

INEZ. Inte alls för min skull! Jag tycker, det ä' så trefligt att sitta så här i skymningen framför brasan. Allt får ett sådant fantastiskt skimmer, och man kommer i sådan stämning.

ELLEN. I synnerhet, om det berättas någon vacker saga.

INEZ. Ack ja, som förr i tiden, när man var barn. Mamma hon kunde en så'n mängd historier och sägner, i synnerhet om huldror, och aldrig tröttnade man att höra om dem. Och Asbjörnsen, o, det ä' min favoritförfattare! Jag kan så många af hans sagor utantill.

AXEL. Då har jag en liten bön, som ni inte får säga nej till. Vi maka oss tillsammans riktigt gemytligt framför brasan, så berättar ni en liten huldresaga ur Asbjörnsen.

ELLEN. Det var en god idé! Gör det, lilla Inez, du berättar så bra.

INEZ. Gärna!

ELLEN. Då sätta vi oss i den här stora chäslongen, vi få rum mycket godt alla tre. Du får sitta i midten, Inez.

INEZ (*funderar ett ögonblick*). Ja, varen riktigt uppmärksamma då, mina barn, så skolen I få höra en huldresaga. Jo, ser ni, morbror Mads, han bodde på Knæ i Hurdalen.

AXEL. Förlåt, jag afbryter ett ögonblick, men var det er morbror?

INEZ. Nej, det kan ni väl förstå, han var morbror till den som berättar det här.

AXEL. Ja, det ä' ju ni.

ELLEN. Men, Axel, du får inte afbryta, så där.

AXEL. Å, det bevisar ju bara hur uppmärksamt jag följer med.

INEZ. Ni ä' så dum! Jag har ju inte börjat ännu. Jo, morbror Mads, han brukade ofta vara ute på fjället för att hugga timmer och ved och hade då alltid för sed att ligga därute. Han plägade då bygga en liten rishydda, gjorde upp en eld framför den och låg där och sof om natten.

AXEL. I elden?

INEZ. I rishyddan hörde ni ju. — En gång var han med två kamrater ute i skogen. Just som han huggit ned en tung stock och satt och hvilade sig litet, så kom ett garnnystan trillade ned för en flat berghäll alldeles fram till hans fötter. Han tyckte det var underligt det, och inte vågade han taga upp det heller, och godt hade varit för honom, om han aldrig gjort det. Men i detsamma tittade han upp, för han ville se, hvarifrån det kom. Jo oppe på berget satt en jungfru och sydde, och hon var så däjlig och fin, att det riktigt sken af henne.

AXEL. Det var väl barnjungfrun?

INEZ. Ja, er då! Ni borde verkligen ha en, som såg efter er. — Tag hit garnnystanet, sade hon.

AXEL. Nå, hvad sa' han då?

INEZ. Jo, att ni gärna själf kan berätta den här historien.

ELLEN. Det ä' verkligen oartigt af dig, Axel, att så där oupphörligen afbryta. Fortsätt, lilla Inez, och bry dig inte om honom.

INEZ. Hvad tjänar det till! Jag kan ju inte få säga ett ord, utan att han ska komma fram med någon dumhet.

AXEL. Seså, var nu inte ond på mig, jag lofvar, att jag inte ska' säga ett enda ord. — Tag hit garnnystanet, du, sade hon . . .

INEZ (*med en till hälften ond, till hälften skälmsk blick på Axel*). Ja, han gjorde så och blef stående länge och såg på henne, och aldrig kunde han bli trött på att betrakta henne, så vacker tyckte han,

att hon var. Till sist måste han ta' yxan och hugga igen, och då han huggit en stund och tittade opp, var hon borta. Han tänkte på henne hela dagen, men om kvällen, när de skulle lägga sig, han och kamraterna, ville han prompt ligga emellan, ty då sägs huldran inte ha makt med en.

Men om natten kunde han omöjligen sofva. Fullmånen sken på himlen, och det glittrade och lyste så underligt i fjällremnorna och susade i granarna, och han hörde tydligt, hur det tisslade och tasslade omkring honom: "Mads, Mads på Knæ, i kväll blir det fest i fjället!" — "I fjället, i fjället," sa' ekot. Och hur det var, kunde han inte motstå sin längtan, utan gick ut, och då satt hon där igen på berghällen, och det riktigt skimrade om henne, så fager var hon. Och när hon fick se Mads, sjöng hon:

»Hör du, Mads på Knæ, hör du, Mads på Knæ,
Dig vill jag i natt i fjället se!»

Och då måste han följa med, antingen han ville eller inte. Så kom han in i fjället, och där var allt så präktigt att han aldrig sett något så präktigt förr. Där stannade han nu i tre dygn. Då det led på tredje dagen, vaknade han och låg emellan sina kamrater, som undrat, hvar han varit så länge. Men efter den tiden var han sig aldrig mera lik. Han vandrade omkring bedröfvad och i mörker. Och ibland, när han satt där med sin gamla fiol på knät, kunde han med ens börja stirra, som om han sett något märkvärdigt framför sig, och sade:

"Ingrid, du, jag ser dig nog!"

Han var huldren, som man säger om den, som sett en huldra. Men han såg henne bara i fantasien, ty man återser sällan i verkligheten en huldra. — Ja, så var det med den sagan!

(*Paus.*)

ELLEN. Men han kanske var lycklig ändå!

INEZ. Å nej, han var ju huldren.

AXEL. Men han hade ändå varit inne i fjället.

INEZ. Ja, det ä' sant. Han hade varit i fjället.

ELLEN. Tack, Inez!

INEZ. Jag vet inte . . . men understundom önskar jag, jag själf vore en liten huldra och finge sväfva fram på fjällstigen i månskenet . . .

AXEL. Och skrämma folk!

INEZ. Å, ni ä' så elak. Ni tror förstås inte på huldror?

AXEL. Jag har verkligen inte sett några.

INEZ. Det kan ni vara glad öfver, för ni hörde ju själf nyss, att den som en gång sett en huldra, glömmer henne aldrig.

AXEL. Men det ä' ju ganska angenämt.

INEZ. Jag skulle nästan önska till straff, ni träffade på någon.

AXEL. Det vore pikant, det skulle jag inte alls ha något emot.

INEZ. Tänk på, att ni måste följa med in i fjället.

AXEL. Ja, det ä' ju roligt. Där skulle vi dansa vals.

INEZ. Men se'n får ni söka henne hela ert lif.

AXEL. Och återfinner henne aldrig?

INEZ. Då ska' ni ha ovanlig tur.

AXEL. Det var mycket sorgligt. Jag brukar aldrig ha tur i något annat än kortspel.

INEZ. Ni vill bara försöka att håna mig. Jag ä' riktigt ond på er.

AXEL. Å huldrornas vägnar?

INEZ. Nej, å mina egna. Ni ä' dum, elak, prosaisk, odräglig . . .

AXEL. Litet mer... om jag får be.

INEZ. Jag vill inte tala med er.

ELLEN. Här ä' bäst att akta sig för att bli inblandad i samtalet. Därför får herrskapet en stund bli för sig själfva. Jag ska' bara se till, hur det ä' med mamma ett ögonblick.

INEZ. Ack, det har jag alldeles glömt! Ä' tant inte frisk?

ELLEN. Å, det ä' bara ett litet illamående. Jag ä' strax tillbaka. Bli bara sams nu.

INEZ. Det bli vi aldrig! (*Ellen går.*)

Fjärde scenen.

DE FÖRRA utom ELLEN. Inez sätter sig vid pianinot och slår på måfå några ackord.

AXEL. Vill ni, jag tänder ljusen?

INEZ. Nej tack! Jag vill helst slippa se er.

AXEL. Ni ä' ganska uppriktig, det kan då inte förnekas. För öfrigt föredrar jag också skymningen. (*Härmar henne.*) Man kommer i sådan stämning.

(*Paus. Inez slår några ackord.*)

AXEL. Jag tror, lilla fröken ä' ond?

INEZ. Ni kanske inser, att jag har orsak att vara det?

AXEL. Jag visste inte, att ni var en sådan liten bråkmakerska.

INEZ. Och inte jag, att ni var en så mild och foglig natur — ett litet lamm, gudbevars!

AXEL. Och ändå talade jag om det för er för en stund se'n.

INEZ. Ett sådant litet sött lamm! Man borde sätta ett sidenband om halsen på er och mata er med konfekt.

AXEL. Det vore inte dumt, fastän jag egentligen aldrig hört, att lamm äta konfekt.

INEZ. Det kan jag nog förstå. Jag undrar just hvad det ä' ni ha hört.

AXEL. Ä' huldrorna ute och spöka igen?

INEZ. Ni ä' den förfärligaste människa på jorden. Jag kan inte vara tio miuuter med er, utan att bli ond.

AXEL. Då tycker jag, att det ä' ni, som ä' förfärlig i stället. Men ursäkta, jag frågar, hvarför ä' ni egentligen så ond på mig?

INEZ. Det tycker jag ni kan inse själf. Om man också har olika uppfattning af lifvets frågor, så behöfver man inte därför håna en annans åsikter.

AXEL. Jag gillar alldeles era åsikter i det hänseendet, men tyvärr har jag inte ännu bildat mig själf någon egentlig åsikt om era åsikter i den viktiga lifsfrågan om huldror.

INEZ. Det ä' mycket sorgligt. En ung man ska' alltid ha åsikter. Och har han inte åsikter i det ena, så har han det inte i det andra heller, det ä' min åsikt.

AXEL. Vet ni hvad! Ni ska' skrifva en roman. Det bör bli en bok med åsikter och kommer nog att göra succés.

INEZ. Och ni bli hjälten i den.

AXEL. Det skulle vara rysligt intressant att få höra, huru ni ämnade framställa mig då?

INEZ. Naturligtvis som ett lamm . . .

AXEL. Som äter konfekt . . .

INEZ. Och ropar bäh!

AXEL. Tack ska ni ha! Jag förstår, ni tänker göra mig till ett får.

INEZ. Det ä' synd om er. Ni har så lätt att fatta.

AXEL. Nej, hvarför det? Det ä' ju ganska originelt: ett får, som har lätt att fatta.

INEZ. Men det kan gå er illa.

AXEL. Ni tänker på vargarna?

INEZ. Nej, på björnarna.

AXEL. Vet ni, det där kapitlet, tror jag, vi hoppa öfver.

INEZ. Men det kan gå er ännu värre. Minns Killebukken af Björnson.

(*Sjunger under det hon ackompanjerar sig själf.*)

»Killebukken, Lammet mit!
Pas saa dygtig på Skindet dit;
Mor vild ha' det i Fælden,
som hun syr sig om Kvælden.»

AXEL. Det ä' inte just trefliga utsikter det där. Ni borde fatta medlidande med mig.

INEZ. Det ä' inte färdigt ännu.

(*Sjunger.*)

»Killebukken, Lammet mit!
Læg saa dygtig på Kjødet dit;
Veed du ikke Tuppen,
at Mor vild ha' det i Suppen?»

AXEL. Och ni skulle med kallt hjärta kunna tåla, att man kokade soppa på mig! Nej, nu ä' det min tur att säga er, att ni ä' elak, obarmhärtig, prosaisk — ja, till och med riktigt barbarisk, och jag ä' fruktansvärdt ond på er.

INEZ (*skrattande*). Gud, hvad ni ä' lustig! Det här var det löjligaste jag nå'nsin varit med om.

AXEL. Har er vrede svalnat något ännu?

INEZ. Jag orkar inte längre vara ond. Det ä' så tråkigt att vara ovänner. Seså, ä' jag snäll nu? (*Räcker honom handen, som han kvarhåller.*)

AXEL. Tack! Och till gengäld vill jag tala om en liten hemlighet för er.

INEZ. Det var roligt. Jag ä' idel öra. Ä' den intressant?

AXEL. Å nej, men ganska lustig. Ni kanske kommer att skratta. Vet ni, hvad jag tror?

INEZ. Ni tror ju ingenting.

AXEL. Det tror jag inte, att ni tror. Men desto mer förvånad kommer ni att bli. Inez, jag vet inte hur det kommer sig, men jag tycker alldeles det ä', som hade jag känt er så länge. Och jag ville bara säga er — blif nu inte allt för öfverraskad — att jag tror, att det finns huldror, och att jag ä' öfvertygad om, att ni själf ä' en liten huldra, som uppenbarat sig för mig, som gjort det ljust och gladt inom mig, som trollat mig in i fjället — alldeles som huldran i sagan gjorde med den stackars Mads.

INEZ. Men ni slipper snart ut ur fjället. Jag reser härifrån.

AXEL. Det ä' just det, som gör mig så ledsen.

INEZ. Och så glömmer ni mig snart.

AXEL. Den, som har sett huldran en gång, glömmer ju henne aldrig. Men han kan återfinna henne — kan han inte?

INEZ (*tankfull*). Kanske.

AXEL. Ty, om hon inte kommer igen, måste han ju som den stackars Mads jämt vandra omkring bedröfvad och i mörker. Och det vill ni inte, Inez?

INEZ (*vekt*). Å nej!

AXEL. Hvarför skrattar ni inte?

INEZ (*leende*). Jag gör ju det.

AXEL. Men ni har tårarna i ögonen.

INEZ. Det visste jag inte.

AXEL (*kysser henne på pannan*). En sådan liten huldra!

Femte scenen.

DE FÖRRA. ELLEN, med lampa.

ELLEN. Så där, mitt herrskap, nu ska' ni få ljus, och strax kommer mamma. Men hvad... har du gråtit, Inez?

INEZ. Å nej, det var bara lampskenet, som stack i ögonen.

ELLEN. Nå, ha ni blifvit sams nu och har du lyckats öfvertyga honom om huldrorna?

INEZ. Ja, nu tror han på dem.

Teaterpjeser,

lämpliga för sällskapsteatrar, med utsatt antal personer.

(h. = Herrar; d. = Damer.)

N:o.		öre.
1.	Magister Bläckstadius (4 h. 7 d.)	50.
3.	En födelsedag på gäldstugan (9 h. 2 d.)	50.
4.	Rika morbror (4 h. 3 d.)	50.
10.	Hittebarnet (5 h. 4 d.)	50.
11.	Positivhataren (6 h. 2 d.)	50.
14.	Det otroliga (3 h. 3 d.)	50.
28.	Ett resande teatersällskap (8 h. 1 d.)	50.
29.	Den politiske kocken (4 h. 8 d.)	50.
30.	Flickorna på Norr (7 h. 5 d.)	50.
34.	Lilla apan (3 h. 2 d.)	25.
37.	Hin ondes gåfva (8 h. 4 d.)	50.
38.	Min vän löjtnanten (4 h. 4 d.)	50.
46.	En midsommarnatt i Dalarne (6 h. 3 d.)	50.
47.	En natt i Falkenberg (2 h.)	50.
48.	En god uppfostran (3 h. 4 d.)	50.
49.	Aprilnarrit (2 h.)	50.
50.	För Sent! (5 h.)	50.
51.	I Bohuslänska skärgården (4 h. 3 d.)	50.
52.	Kusinen eller studentäfventyret (8 h. 2 d.)	50.
53.	Blekingsflickan (6 h. 3 d.)	50.
54.	Tiggarflickan (5 h. 5 d.)	50.
55.	Den grå paletån (10 h. 4 d.)	50.
56.	Lefve fåfängan (7 h. 3 d.)	50.
60.	Huru tiden förändrar (5 h. 1 d.)	50.
61.	Mitt andra jag (5 h. 2 d.)	50.
63.	Hyresgäst och Husegare. (4 h. 3 d.)	50.
64.	Min hustru vill så ha det (6 h. 4 d.)	50.
68.	En Bengalisk Tiger (2 h. 2 d.)	50.
69.	Blixt o. Dunder (3 h. 2 d.)	50.
70.	Andra tider, andra seder (11 h. 6 d.)	50.
71.	Tre för en (4 h. 3 d.)	50
72.	Bark, Park och Stark (4 h. 3 d.)	50
73.	Det höga C (4 h. 2 d.)	50.
75.	»På kärlekens vingar» (6 h. 4 d.)	50.
76.	Majorskans krinolin (4 h. 3 d.)	50.
77.	En kopp thé (6 h. 7 d.)	50.
78.	Han reser för att roa sig (13 h. 7 d.)	50.
79.	Den sällsynte ynglingen (2 h. 2 d.)	25.
80.	Allas vår tant (6 h. 6 d.)	50.
82.	Den resande studenten (4 h. 2 d.)	50
83.	Den tankspridde (1 h.)	25.
84.	Sanningsvännen (1 h.)	25.
85.	Calle Glader (1 h.)	25.
86.	En gammal gosse (7 h. 5 d.)	50.
87.	En svartsjuk tok (3 h. 2 d.)	50.
88.	Ett studentputs (5 h. 3 d.)	25.
89.	Mamsell Garibaldi (3 h. 5 d.)	25.
90.	Den svaga sidan (2 h. 2 d.)	50.
91.	Ett äfventyr i Humlegården (6 h. 3 d.)	50
92.	Bror Jonathan (10 h. 4 d.	50.
93.	Riksdagsmannen (4 h 2 d.)	25.
95.	På Hasselbacken (2 h. 1 d.	25.
96.	Frieri och förställning (4 h. 2 d.)	50.
99.	Herre! var god tag bort er dotter (4 h. 3 d.)	50.
102.	När man inte har möbler (6 h. 2 d.)	50.
106.	Sällhet på flaskor (4 h. 2 d.)	25.
107.	Karl Sabelträff (6 h 1 d.)	25
110.	Malins korgar (1 d.)	25.
112.	Aldrig för sent! (10 h. 6 d.)	75.
113.	Två unga löjtnanter (6 h. 3 d.)	25.
114.	»Han är inte svartsjuk!» (3 h. 1 d.)	25.

N:o.		öre.
115.	Ulla skall på bal (3 h. 1 d.)	25.
118.	Jag ber tusen gånger om förlåtelse (3 h. 3 d.)	50.
119.	Vi äro alla lika (13 h. 7 d.)	50.
120.	En söndag på Amager (9 h. 2. d)	50.
121.	De begge Pomadorna (4 h. 2 d.)	50.
125.	Studenthataren (3 h. 2 d.)	50.
126.	Kärleken på sommarnöje (4 h. 2 d.)	25.
127.	Ett stockholmsgeni (4 h. 2 d.)	50.
128.	Fattig på mynt (7 h. 2 d.)	50.
129.	Ett frieri i Vestergötland (7 h. 6 d.)	50.
130.	Grannarne (1 h. 1 d.)	25.
132.	Den olycklige älskaren (1 h.)	25.
134.	Studentens majnatt (1 h.)	25.
135.	Mammas gosse (1 h.)	25.
136.	En komedi (4 h. 2 d.)	75.
139.	En öfverste i fordna dagar (7 h. 1 d.)	50.
140.	Den gamle skådespelaren (1 h.)	25.
141.	Den gamla aktrisen (1 d.)	25.
142.	Rosa och Rosita (4 h. 3 d.)	50
143.	Min tants planer (1 h. 3 d.)	50.
144.	Min son på Galejan (1 h.)	25.
145.	N:o 7 (6 h. 3 d.)	50.
149.	Friarn kommer (4 h. 2 d.)	50.
150.	Maskeraden i vindskammaren (5 h. 3 d.)	50.
151.	En liten berättelse utan namn (4 h. 2 d.)	50.
153.	En aftonunderhållning (13 h. 5 d.)	25.
154.	Under aftonsången (8 h. 3 d.)	25.
155.	Korp-Kersti (10 h. 4 d.)	50.
159.	Ett äfventyr (6 h. 2 d.)	25.
160.	De nygifta (2 h. 3 d.)	50.
161.	Tillåt min fru (4 h. 3 d.)	50.
162.	På narri (3 h. 2 d.)	50.
163.	En communist (2 h. 1 d.)	25.
164.	Skal och kärna (3 h. 2 d.)	50.
166.	Två lustiga Turar (4 h. 2 d.)	50
171.	En spik i nyckelhålet (2 h. 1 d.)	25.
172.	Ett hem (2 h. 2 d.)	25.
178.	Den hvita halsduken (2 h. 1 d.)	50.
187.	En anonym kyss (3 h. 2 d.)	35.
188.	Lilla sångfogeln (3 h. 1 d.)	25.
190.	Den sjette (3 h. 2 d.)	25.
191.	Familjen Trögelin (6 h. 4 d.)	50.
192.	Svensken i Paris (1 h. 6 d.)	30.
193.	Det skadar inte! (6 h. 4 d.)	50.
195.	Salig Ferdinand (2 h. 3 d.)	35.
196.	Il Bacio (6 h. 3 d.)	35.
197.	Majorens döttrar (7 h. 3 d.)	50.
198.	Revolutionen i Drifbänken (1 h. 8 d.)	50.
199.	Öfverstens måg (5 h. 3 d.)	50.
200.	Sparlakanslexor (5 h. 3 d.)	50.
201.	Min ros i skogen (3 h. 2 d.)	50.
213.	Också en förlofning (4 h. 3 d.)	50.
214.	Gnistan (1 h. 2 d.)	50.
218.	Mellan bjudningarna (2 h. 3 d.)	50.
220.	»Förlåt mig!» (2 h. 1 d.)	60.
221.	Svärfar (5 h. 7 d.)	75.
222.	En tvärvigg (3 h. 2 d.)	50.
226.	Pater-noster (3 h. 3. d.)	50.
228.	Småflickor (2 d.)	50.
229.	Karl XV i hvardagslag (4 h. 2 d.)	35.
230.	Tillfälligheter (1 h. 2 d.)	35.
231.	Surrogat (1 h. 1 d.)	35.
232.	Provisoriskt (3 h. 1 d.)	35.
233.	Hon vill inte gifta sig (1 h. 1 d.)	35.
234.	En middagsbjudning (1 h. 2 d.)	50.
235.	Sista hvarfvet (2 h. 1 d.)	50.
236.	För nervösa fruar (2 h. 1 d.)	50.
237.	En herre i svart frack (1 h.)	25.
238.	Ett flöjtsolo (1 h.)	25.
239.	Den kärleken (3 h. 3 d.)	1 —
240.	Moster Malvina (14 d.)	50.
241.	Familjelycka (2 h. 7 d.)	1 —
242.	En afton på »Tre Byttor» (13 h. 4 d.)	50.